

MÖRSETEKENS

Herfst
in de Mors

JAARGANG 8 N° 3
OKTOBER 2021

WIJKMAGAZINE
VOOR DE MORS LEIDEN

Morsetekens

Dit magazine is ter bevordering van de onderlinge communicatie samengesteld voor het Morsdistrict te Leiden en door vrijwilligers uit het Morsdistrict.

We houden u zoveel mogelijk op de hoogte over allerlei gebeurtenissen in de wijk, mede ook door informatie die u ons stuurt. Voor het insturen van informatie zie de sluitingsdata.

Inhoud

o.a.:

- Participatie blues | 4
- Culturele wandelingen | 6
- Granaatplein | 9
- SOS Mors | 11
- Tussen Voorschoten en Leiden | 13
- Verkeersonveiligheid | 15
- Auto inbraken Hoge Mors | 18
- Zomerfeest Diabijnhof | 20
- Wijkvereniging Lage Mors | 21
- Van de wijkagent | 22
- Dieren in de Mors | 24

Correspondentie

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Huis van de Buurt Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
info@morsetekens.nl

2021
Sluitingsdatum insturen kopij:
1^e nr: 14 februari
2^e nr: 16 mei
3^e nr: 29 augustus
4^e nr: 14 november

Verschijsing:

1^e nr : 14 maart
2^e nr: 27 juni
3^e nr: 3 oktober
4^e nr: 12 december

Verschijsint in:

Morsdistrict (Postcodegebied 2332)
Oplage: 4000

Voor meer informatie en/of advertentie-mogelijkheden verwijzen wij naar onze website www.morsetekens.nl

Redactie

Frauke Bokker	verspreiding
Wendy Buysse	redactie
Yvonne Nicassie	vormgeving
Ger Koper	webmeester
Bart Hagedoorn	redactie
Nidia Gans	redactie/social
Rémon de Jong	redactie
Lia van der Laan	puzzels/redactie

Steungroep:

Marco Versluis	wijkregisseur Leiden West
Koen Wessels	Morslint
Jos van Iersel	Vrienden van Morsetekens
Myrthe Zonneveld	Cultuurcoach
Ilonka van Rijn	Incluzio

Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op onze website, www.morsetekens.nl en op Instagram en facebook

Redactioneel

Na een - vooral op bouwplangebied - roerig eerste half jaar werd de zomer erg rustig. Dat kwam niet alleen doordat de verkiezing van een nieuwe gemeenteraad snel nadert. Iedereen had zin om er op uit te gaan en elkaar te ontmoeten: het was vakantie! Uit de Diabijnhof ontvingen we een mooi verslag daarover. En er was tijd voor reflectie, zoals u kunt lezen in het stukje Participatieblues.

Op het gebied cultuur en jongerenwerk was er juist veel activiteit. Een overzicht is onlangs door vrijwilligers van Morsetekens bij u in de brievenbus gedaan. Zo kan iedereen kennis nemen van de activiteiten in het komende seizoen. In dit magazine een aantal beschrijvingen, zoals van de culturele wandelingen door de wijk.

Aan het eind van de zomer namen we afscheid van twee van onze steungroepleden. Marco Versluis gaat na vier jaar wijkregisseurschap bij de gemeente aan de slag als docent bij mboRijnland. Hij heeft zich ook voor Morsetekens veel ingezet en menig stukje was van zijn hand of is in nauwe samenwerking met hem opgesteld. Vanaf 1 oktober zal Mirjan van der Blom het wijkregisseurschap overnemen. Daarover volgende keer meer.

Ook Ilonka van Rijn, die voor Incluzio in het Huis van de Buurt Morschwijk werkte, vertrekt naar een nieuwe werkring. Haar vervanger kennen we nog niet. Wij wensen Marco en Ilonka veel succes in hun nieuwe loopbaan.

De redactie

Help ons!

Ons magazine en de website is het werk van vrijwilligers. Door corona is het vrijwilligerswerk sterk onder druk komen staan. Het wordt hoog tijd voor een paar extra handen. Ook U kunt ons helpen.

Meld u aan als vrijwilliger! U kunt meehelpen met

- de bezorging
- het redigeren van artikeltjes
- het schrijven van artikeltjes
- etc.

U helpt al met het sturen van een foto uit de wijk met een paar opmerkingen daarover.

Belangstelling? Stuur een berichtje naar info@morsetekens.nl

U kunt ons ook financieel helpen. Met een tientje per jaar zijn wij al heel blij. Via morsetekens.nl kunt u met iDeal of PayPal uw bijdrage storten of gebruik bijgaande QR.

Participatieblues

Begin juli meldde het Leidsch Dagblad het olijke artikel *Werninkterrein wordt onderzoeksgebied*. De belangrijkste reden is al vaker genoemd: een goede ontsluiting blijft een uitdaging. Met een peperdure autotunnel en fietsersbrug moet het probleem opgelost worden, maar de gemeenteraad is nog wel sceptisch.

Als een van de vele deelnemers ben ik in de afgelopen twee jaar veel betrokken geweest bij het gemeentelijke proces om: "vanuit het grootschaliger Ontwikkelingsperspectief De Mors tot een Kaderbesluit herontwikkeling Werninkterrein" te komen. Dit kaderbesluit vormt de basis voor het nu weer op te stellen Bestemmingsplan Werninkterrein.

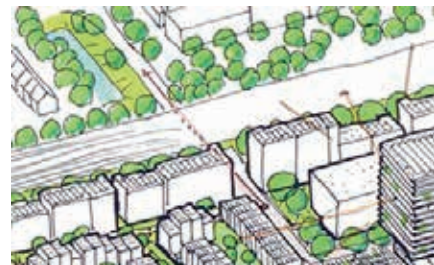
Als betrokken wijkbewoner leek mij dit een zeer interessant onderwerp. Ik wilde graag samen met overige wijkbewoners en gemeente hierover nadenken. Mijn grootste motivatie was om een vinger aan de pols te hebben én kritisch, maar wel op-

bouwend, mee te praten over mogelijkheden en onmogelijk heden. Om juist vanuit het bestaande woongebied Hoge Mors beschermend naar ons gebied te zijn. Maar ook om

later te kunnen meegenieten als bewoner van deze kant van de spoorlijn met alle leuke creatieve ontwikkelingen aan de waterkant van het Werninkterrein. Meerdere keren heb ik mogen deelnemen aan enthousiaste gesprekken, ook 1 op 1, en de digitale participatie-avonden. Het stedenbouwkundig ontwerp groeide, hier en daar zag ik iets van mezelf terug. Ik wist ook wel: participeren is niet hetzelfde als iets kunnen afdwingen. Maar hoe verder in het ontwikkelproces van dit plan, hoe minder ik het gevoel kreeg dat deze participatie, door mij en vele deelnemers, niet zozeer onze bewonersdoelen nastreefde maar vóóral het al vooraf bedachte gemeentelijke doel.

Heb ik als bewoner van de Hoge Mors, als participant, het recht om hier gefrustreerd of boos over te zijn? Ik ben het wel vaker geweest. Meerdere

keren de hoop gehad dat de raadsleden toch wel onze door participanten/bewoners ingezonden en ingesproken stukken zouden lezen en horen, zouden begrijpen en zouden invoelen. We moeten er van uitgaan dat de betrokkenen bij

projecten en de gemeenteraad ze hebben gelezen, gehoord (geluisterd?) en om hun moverende redenen hebben gekozen. Anders dan ikzelf en vele participanten hadden gehoopt.

Trouwens, het proces is nog niet afgelopen, zoals te lezen in het genoemde artikel: Veel kritiek op het plan voor fietsbrug over Dr. Lelylaan. Maar voor het zover is, moet er in opdracht van de gemeenteraad nog een hoop onderzocht, getest en geanalyseerd worden. Tussen de kritische woorden van meerdere raadsleden door proefde je een ondertoon van: "Laten wij aan de bewoners laten zien dat wij nog van alles willen onderzoeken, waar nodig aanpassen, etc. Maar tegelijk ook moeten we ons realiseren: Het totale plan moet wél doorgaan, desnoods toch met brug over de Lelylaan en een fietspadaansluiting op de Morsweg". En bewoners en participanten: Wordt dan niet boos of gefrustreerd, hooguit mag u zich een beetje naïef noemen.

Joan Goselink

FYSIOTHERAPIE
Vondellaan

Wij helpen u graag bij pijnklachten of problemen bij het bewegen.

Contact? info@fysiotherapievondellaan.nl of 071 5761757.
Meer info? www.fysiotherapievondellaan.nl

Gezondheidscentrum Vondellaan, Vondellaan 35Ac, 2332AA Leiden

Lancering culturele wandelingen

De culturele wandelroutes in Leiden zijn vervat in 4 boekjes die tezamen 7 beschrijvingen bevatten. De wandelingen leiden langs diverse uitingen van kunst, cultuur, architectuur, monumenten en geschiedenis.

Donderdag 1 juli 2021 was het dan zo ver. De cultuurcoaches konden de 4 boekjes met de culturele wandelroutes overhandigen aan wethouder Yvonne van Delft. De lancering ging gepaard met een luide knal en biologisch afbreekbare confetti. Als toeschouwers waren er omwonenden, de pers en via beeldverbinding, mensen in de andere buurthuizen van Leiden. De cultuurcoaches in het Huis van de Buurt Morschwijk en in de andere buurthuizen deelden vervolgens de boekjes met de cultuurwandelingen uit aan de aanwezigen.

Met enkele mensen van de wandelclub en verschillende coaches gingen we onder leiding van de enthousiaste Panja Zwaan op pad door de Hoge Mors.

Ik ga u niet verklappen wat u zoal tegenkomt, maar ik wil wel vertellen waar de naam de Mors vandaan komt. Mors betekent moeras. Dit omdat het Morsdistrict buiten de Morspoort lag gelegen, aan de lage zijde van de Oude Rijn. Dat waren vroeger moerasgebieden.

Veel straten van onze wijk dragen een onderdeel van die naam, zoals Morslaan, Lage

Morsweg om er maar een paar te noemen. De wandeling is nog met gemak uit te breiden met nog een aantal kunstobjecten. Misschien iets voor een herdruk? Panja wees er ons nog op dat er op dat moment op Rhijnhof nog een gedeelte van de tentoonstelling Beelden in Leiden is te zien. Er zijn twee tijdelijke kunstobjecten te bewonderen.

Extra: Rhijnhofwandelingen

Na het beëindigen van de wandeling ben ik met één van de deelnemers naar Rhijnhof gewandeld. Tot mijn verbazing is daar heel veel te genieten. Er is een wandelroute die leidt over het oude gedeelte van de begraafplaats langs monumentale, beeldbepalende bomen waarvan sommige ouder zijn dan de begraafplaats zelf.

Ik telde 17 verschillende bomen die staan beschreven. Ook over vogels en bijenkasten staan interessante wetenswaardigheden. Naast deze wandelroute is er op Rhijnhof nog een wandeling uitgezet. Nu langs kunstwerken. 17 stuks plus de twee tijdelijke kunstwerken. Kortom, er valt in ons Morsdistrict genoeg natuur en cultuur op te snuiven.

Lia van der Laan, foto's Panja Zwaan

Wist je dat de Cultuurcoaches...

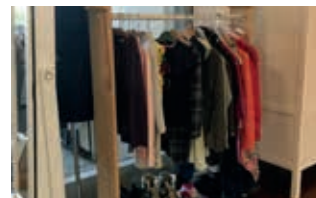
- Elke maandagochtend te vinden zijn in het buurthuis? Heb je vragen, opmerkingen of ideeën voor kunst of cultuur in de Mors? Kom dan gerust een keertje langs!
- Afgelopen zomervakantie workshops voor kinderen hebben georganiseerd in het Huis van de Buurt Morschwijk? Er hebben in de Mors 71 kinderen tussen de 4 en 12 jaar meegedaan aan drie verschillende workshops; dans, beeldende kunst en nieuwe media.
- Aanwezig waren bij de Pluk de Dag van Incluzio? Hier hebben wij een workshop beeldende kunst georganiseerd met de Leidse kunstenaar Fleur van den Berg, oude filmbeelden van Leiden vertoond met Erfgoed Leiden, klassieke muziek geluisterd én smartlappen gezongen.
- Op dit moment druk bezig zijn met het creëren van nieuwe activiteiten en projecten voor in het najaar? Zo willen wij muziek in de Mors brengen en de Leidse musea uitnodigen voor een museummiddag in de wijk.
- Een nieuwe filmreeks gestart zijn op social media? Hierbij bezoeken wij de Leidse culturele instellingen en zetten wij één object of verhaal IN ZICHT. Bekijk de video's op Instagram, Facebook of YouTube @cultuurcoachleiden

Ruilwinkel in de Mors

Onlangs is de kledingwinkel in het Huis van de Buurt Morschwijk officieel heropend. Er is nu een paskamer bij met een grote spiegel. Ook voor mannen is er kleding te vinden, zoals een rek met mooie pakken.

Hoewel het een kledingruilwinkel is, kun je er ook kleding kopen zonder zelf kleding in te ruilen. Aanschaffen kan op verschillende manieren. Je kunt iets kopen met geld maar ook door klusjes te doen voor iemand, bijvoorbeeld door boodschappen te doen. Daarvoor is een stempelsysteem opgezet: stempels om kleding te betalen die je weer kunt aflossen door klusjes te doen.

Sociaal

De kledingruilwinkel is een ervaringstraject voor wie ervaring wil in het leren artikelen prijzen, mensen van advies dienen en vooral in het omgaan met allerlei mensen. Er worden workshops gegeven in samenwerking met Dress For Success om klanten goed te kunnen helpen.

Duurzaam

Aan dit duurzaamheidsproject kunt u bijdragen door in kleding te brengen. Ook schoenen, tassen en sieraden kunt u de ruilwinkel kwijt. En het is natuurlijk leuk als u ook weer iets meeneemt of koffie blijft drinken.

Lia van der Laan

1. Tekenen met verf
2. Toneelspelen
3. Iemand die kunst maakt
4. Ons bordspel langs culturele instellingen
5. Tekst op muziek
6. Project waar we verhalen van Leidenaren opschreven
7. Muziekstijl

8. Dat wat is overgebleven uit het verleden
9. Eén van onze focuswijken
10. Eén van onze focuswijken
11. Verzamelnaam voor fotograferen, filmen, programmeren
12. Materiaal van het schildersdoek
13. Bewegen op muziek
14. Eén van onze focuswijken
15. Sociale media waar wij actief zijn; Facebook, YouTube en...
16. Het praktisch en creatief werken in een groepje
17. Wie zijn wij?
18. Klanken van instrumenten en/of zang
19. Geboortestad van Rembrandt
20. Waar je boeken leent
21. Zang, dans en toneel
22. Kunstvorm met woorden
23. Eén van onze focuswijken

Heb jij de slagzin ontdekt?

vul hier de oplossing _____

Puzzelen over het Granaatplein

In het kader van het rioolvervangingsproject Hoge Mors krijgen ook het Granaatplein en de Onyxstraat een nieuwe inrichting, met meer groen in plaats van steen. Medio juli vonden twee bijeenkomsten plaats op het Granaatplein. Onder het genot van een kop koffie of thee en wat lekkers van Dek-sels wilde men graag samen met ons puzzelen om tot de beste inrichting te komen.

Het was een redelijk bezochte bijeenkomst met bewoners die soms heel verschillend denken over 'Hoe het plein gezellig en bloemrijk in te richten'. Een belangrijke reden voor de herinrichting is duurzaamheid en waar mogelijk biodiversiteit. De gemeente zou graag zien dat regenwater langer wordt vastgehouden, zodat bij droogte voor bomen en planten water is te vinden. Bij overvloedige regenbuien moet het water dan wel goed kunnen worden afgevoerd. Om dat te bereiken moeten veel straatstenen en tegels eruit.

We kregen grote borden met bloemen, gras en water uitgelekt. Daar mochten wij als bewoners mee aan de slag. We legden ze op de grond om te zien hoe het zou kunnen worden. Nu staan er veel bakken met eenzijdige grassen waar geen insect op af komt. Er is geen vlinder of bij te bespeuren. Het is een dode boel. Mooie vlinderstruiken en wilde bloemen kunnen daar verandering in brengen. Het is ook leuk insectenhotels neer te hangen, zoals die voor bijen van Wim Pompe (zie pagina 23). Veel van de plantenbakken kunnen hergebruikt worden bij de herinrichting van het Diamantplein.

Kinderopvang
WONDERLAND
Ontdek samen jouw avontuur

Kinderdagverblijf
en BSO in Leiden

Waarom kiezen voor Wonderland?

- Deze locaties bieden een zee van ruimte zowel binnen als buiten
- Volledig verzorgde opvang met warme maaltijden bij het kinderdagverblijf
- Bewust voedingsbeleid
- Toproep: een speciale groep voor de oudste kinderen
- ZwerfBSO en SportBSO mogelijk
- Combinatie tussen verschillende BSO's mogelijk

KDV

088 - 2028101

Het plein kan bijdragen aan de verbinding en ontmoeting in de wijk.

Het is ook een streven van de gemeente om meer mensen de gelegenheid te geven zelf te tuinieren. Zo kunnen scholen een gedeelte adopteren om te zaaien en te oogsten. Dekfels kan een kruidentuin inrichten. Het is nu aan de gemeente een tekening te maken naar de ideeën van de bewoners. In het najaar zullen we ons dan opnieuw buigen over de inrichting van het Granaatplein.

Lia van der Laan, foto Joan Goselink

De bloemperken worden lager in de grond aangelegd, zodat het water in de grond kan zakken. Een klein beekje zal het overtollige water van het Diamantplein afvoeren naar de achterliggende sloot. Dat voorkomt dat het plein onder water komt te staan bij hevige regenval. Het plan is een natuurlijke overloop naar het Diamantplein te maken waar het Morslint dan langs loopt.

De windoverlast wil men breken door inheemse bomen. Er wordt gedacht aan hazelnootbomen waarvan de bewoners de vruchten kunnen plukken. Bij al die natuur zien sommige bewoners graag wat banken bij de waterpartij aan de spoorzijde van het Granaatplein.

Frank Kalfshoven, Tamara Weber, projectleider David van Zanten en nog enkele mensen van de gemeente bleven onvermoeid uitleggen wat voor mogelijkheden er zijn.

Echt iets lekkers!

Raaphorst

BROOD & BANKETBAKKERIJ

Tesselschadestraat 20
2332 BJ Leiden
T/F (071) 576 12 74

SOS-Mors-berichten

Omgevingsvisie 1.1

Een omgevingsvisie geeft richting aan de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen in de stad. Voor bijvoorbeeld de energietransitie, klimaatadaptatie, bereikbaarheid en duurzame bouw van woningen en kantoren zijn keuzes op hoofdlijnen gemaakt. De huidige Omgevingsvisie (versie 1.0) wordt aangepast. Op 6 juli heeft het college van B en W de nieuwste versie van de Omgevingsvisie Leiden 2040 (versie 1.1) en bijbehorende stukken aangeboden aan de gemeenteraad.

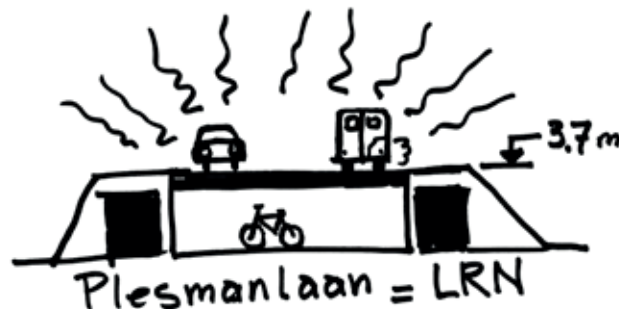
Alle inspraakreacties zijn verzameld door de gemeente. In september zal de nieuwe omgevingsvisie in werking treden. Maar de gemeente stoomt door. De eerste uitgangspunten worden al vastgesteld voor het omgevingsplan dat uiteindelijk alle bestemmingsplannen in Leiden zal vervangen. Samen met een groot aantal wijkverenigingen in Leiden kijken we kritisch naar deze vooruitstrevende plannen van de gemeente.

Participatie Motorhuislocatie

20 september organiseert de gemeente de eerste van drie bijeenkomsten van de ontwerpgroep openbare ruimte. Samen met een aantal burgers die zich hebben aangemeld gaan we het gesprek aan over de openbare ruimte rondom de Motorhuislocatie. Uiteraard houden we jullie op de hoogte.

Leidse Ring Noord

Bij de raadscommissie Leefbaarheid en Bereikbaarheid hebben we aanpassingen voorgesteld voor de herinrichting van de kruising Vondellaan-Plesmanlaan-Darwinweg. De milieueffectrapportage die daarbij hoort was toen nog niet beschikbaar. We zijn bang voor een forse toename van geluidshinder en luchtvervuiling. We zullen de ontwikkelingen op de voet volgen.

Hulp nodig

Komende maanden verwachten wij dat de nieuwe bestemmingsplannen voor de kruising van de Plesmanlaan-Vondellaan en de Motorhuislocatie worden gepresenteerd. Dat gaat veel tijd en inzet kosten. Heb je zin mee te denken of wil je je graag op een andere manier inzetten? We kunnen alle hulp gebruiken, dus geef je op via info@sosmors.nl.

Maaïke van Hinte en Tjark van den Heuvel

Meditatie in de Mors

Op vrijdag 25 juni vond in het Huis van de Buurt Morschwijk de eerste 'Workshop meditatie voor vrouwen' plaats. Georganiseerd door Hama Stanekzai en de kookgroep, om in deze drukke tijd rust te vinden en energie op te doen. Morsetekens was erbij.

Bij binnenkomst roken we rustgevend geuren en hoorden we de meditatieve muziek zacht op de achtergrond. Onder leiding van Annette Schröder, een wijkgenote, namen we plaats op onze matjes. Waxinelichtjes werden aangestoken. De workshop bestond uit een aantal verschillende ontspanningsoefeningen. We beschrijven er een paar.

Eerst, zittend op matjes, wat ademhalingsoefeningen. Het voelde alsof we met de voeten goed op de grond, de zware energie opzogen uit de bodem en daarna de overtollige energie via de kruin weer uitademden. Daarna, omgekeerd, zogen we via de kruin de lichte energie weer op om dan de overtollige energie naar de bodem weg te ademen. Zo kwam onze energie in balans met de omgeving. Bij elke opdracht speelde op de achtergrond andere muziek.

Dan, liggend op de grond, wat oefeningen met de buik. We legden eerst een hand op de buik en we voelden ons rustig worden. We ademden in en uit. Door de focus op ademhaling ging de energie naar blokkades en door de uitademing van je blokkades ontstond er steeds meer balans. Door je adem door al deze gebieden te laten stromen, voelden we ons vanzelf dankbaar worden en liefdevol voor je lijf, dat elke dag voor ons werkt.

Na elke oefening deden we een korte evaluatie en deelden onze ervaringen. Zo bleven we met elkaar verbonden. Na 2,5 uur kwam de workshop ten einde. Tijdens de sessie verloren we besef van tijd en ruimte. Het was een mooie ervaring. Bij voldoende animo wordt de workshop herhaald. Opgeven kan bij Hama: 06-1382 8649.

Lia van der Laan

Tussen Voorschoten en Leiden

"Tussen Voorschoten en Leiden" is het vijfde boek van Jan Sloof over de geschiedenis van Voorschoten. Het boek staat vol met foto's, oude kaarten en historische feiten. De auteur werd voor dit boek geïnspireerd door de in 2018 overleden Henk Niersman van het gelijknamig bouwbedrijf.

Het bespreekt de geschiedenis van de Rijndijk - waar Henk geboren is en het bouwbedrijf Niersman was gevestigd - en de aansluitende wegen aan de Rijn. Het boek geeft een boeiend beeld van de bewoners, fabrikanten, tuinders en de middenstand van het voormalige Voorschoten aan den Rijn.

Maar ook over de Mors - toen het nog Oegstgeest was - staan een aantal leuke weetjes en verhalen in het boek. Ik geef een kleine impressie.

Tuinderij Mechelse (p. 75)

Cornelis Mechelse begon in 1875 een tuindersbedrijf op een stuk land tussen het Galgewater en de Hoge Morsweg 34A te Oegstgeest. Hij was een ondernemende man die weldra een groot bedrijf had. Cornelis trouwde met Trijntje van der Stoel en zij kregen 10 kinderen.

Kampong Macassar aan den Hoogen Morsweg, J.E. Kikkert; foto Erfgoed Leiden.

Cornelis huurde een boerderij die de naam Kampong Makassar droeg. Daar begon hij ook met het inleggen van groenten. Hij leverde groenten aan de Leidse conservenfabriek Van Nieuwenhuizen-Segaar, eveneens aan de Hoge Morsweg in de buurt van de Morspoort. Om niet op één paard te wedden liet de ondernemende Cornelis aan de Hoge Morsweg diverse huizen bouwen voor verhuur of verkoop.

De gemeente Leiden had plannen om dit stuk van Oegstgeest te annexeren en te bebouwen. Daarom kocht Cornelis in 1910 in de Stevenhofjespolder aan de Rijndijk te Voorschoten warmoesland (landbouwgrond) met een schuur en liet daar meerdere schuren en kassen bouwen. Zo verhuisde hij naar de overkant van de Rijn.

Tuinderij Van der Hulst (p. 82)

Arie van der Hulst begon in 1900 aan de Hoge Morsweg in Oegstgeest een tuinderij. Om bij zijn tuinderij te komen, moest Arie aan het einde van de Dijkhoflaan dwars door de weilanden lopen. Transport van de groenten vond plaats met een roeivlet over de Veenwatering.

Pas na de Tweede Wereldoorlog werd dit zware werk vervangen door een veilingschuit met motor. Door de ligging en de omvang noemde men de tuin een “onzelegen brokkie”.

Pontveer voor scholieren (p. 100)

Veel protestantse kinderen van de Rijndijk gingen naar de school aan de Hoge Morsweg, aan de overkant van de Rijn. Het was een school “Met den Bijbel” en om er te komen moest je viermaal daags overvaren. Naast slagerij Van der Poel, aan de oever van de Rijn, lag de schoolpont.

Haagsche Schouw

De brug bij de Haagsche Schouw is de verbinding tussen de Rijndijkse kant en de Mors. In het boek beschrijft Jan de ontwikkelingen van de Haagse Schouw van veerhuis met herberg naar hotel-restaurant.

Ben je geïnteresseerd in de geschiedenis van de ontwikkelingen rond de Rijndijk, dan is het boekje zeker een aanrader. Een wandeling over de Rijndijk of bij de Haagsche Schouw is na lezing heel anders. Ik zag ineens details die ik nog nooit eerder had opgemerkt.

Jan H.J. Sloof (2020). “Tussen Voorschoten en Leiden. Vinkweg, Rijndijk, Valkenburgseweg en Ommedijkseweg.” Uitgeverij Ginkgo. ISBN 9789071256899

Wendy Buysse

Spoorbrug Oude Rijn bij de Vink.

Verkeers(on)veiligheid

Eerder dit jaar gaven we een beschouwing van de verkeersongevallen in de Mors naar aanleiding van het RTL Verkeersonderzoek. Daaruit bleek dat vooral op de doorgaande wegen rond de Mors relatief veel ongevallen gebeuren. Voornamelijk bij de wijkaansluitingen. Binnen de wijk zien we een verspreid ongevallenbeeld. Buurtbewoner Alex van Loon, die zich al jaren over de weginrichting van de wijk bekommert, treft een aantal gevaarlijke, onduidelijke en verwarrende situaties aan in en rond de wijk.

Dr Lelylaan - Vierlinghlaan.

In de eerste plaats zijn de autoaansluitingen op de Dr. Lelylaan gevaarlijk, met name de linksafbeweging vanuit de wijk. Dan moet je twee vaak drukke verkeersstromen oversteken. Bij de Vierlinghlaan rijdt het verkeer bovendien vaak erg hard en het uitzicht naar rechts wordt belemmerd door beplanting.

Diamantplein - Diamantlaan.

Binnen de wijk ontbreken vaak voorrangsborden waardoor je als verkeersdeelnemer op het verkeerde been wordt gezet. Vanaf de Diamantlaan bijvoorbeeld staat er een voorrangsbord terwijl vanaf het Diamantplein een voorrangsbord ontbreekt. De ene kant op rijdend heb je dus van zijwegen voorrang maar niet als je de andere kant oprijdt. Dit laatste wordt nog eens versterkt door de bestrating die ter plekke overal gelijk is.

Fietsovergang Vierlinghlaan.

Zo zijn er nog meer plekken in de wijk waar de voorrangssituatie onduidelijk is. Bijvoorbeeld het verkeer vanaf de Cruquiuslaan moet fietsers van rechts voor laten gaan maar door de ongelijkwaardige weginrichting is dat niet duidelijk. Overigens moet het verkeer je voorrang verlenen en mag je als fietser van rechts geen voorrang nemen. Goed uitkijken dus.

Leeghwaterstraat.

Sommige wegen in de wijk zijn 30 km/u maar ogen 50 km/u vanwege een as-streep tussen twee rijstroken en het naastliggende fietspad zoals op de doorgaande Leeghwaterstraat. Overigens mogen fietsers hier wel op de hoofdbaan fietsen wat dan weer leidt tot onbegrip bij autobestuurders.

Smaragdlaan - Diamantlaan.

Omgekeerd zijn er ook wegen die 30 km/u ogen maar waar 50 km/u geldt. Bijvoorbeeld als je vanaf de Smaragdlaan de Diamantlaan inslaat dan ziet de weginrichting er uit als 30 maar er geldt tot even voor het Diamantplein 50 km/u. Bijkomend probleem is dat op het 50 km/u stuk ook haaks wordt geparkeerd. Bij het achteruitrijden hebben bestuurders geen zicht op het snel naderende verkeer. Verder is het merkwaardig dat

Smaragdlaan - Hoge Morsweg.

op de Smaragdlaan – Hoge Morsweg tussen de Agaathlaan en de rotonde de Haagse Schouwweg waar 50 km/u geldt, de fietsvoorzieningen ontbreken. Voor de veiligheid van fietsers is dit overal in het land de standaard.

Over de Smaragdlaan gesproken: de zebra oversteek ligt niet echt in de looproute en in het midden van het voetpad staat een verkeerspaal waardoor je er met de rolstoel of rollator moeilijk langs kunt.

Zebra Smaragdlaan.

Sowieso is het met de toegankelijkheid voor voetgangers slecht gesteld. Her en der ontbreken voetpaden en verlaagde stoepbanden voor rolstoelers. Alex maakt zich al jaren sterk voor verlaagde stoepbanden in de wijk, maar nog met onvolgende resultaat.

Niet-verlaagde stoeprand.

Laatst zijn er zelfs voetpaden opgeheven zoals in de Van Ravelingenstraat en recent in de PC Hooftlaan. Daar is het aantal Kiss&Ride plekken uitgebreid naar 23 ten koste van het doorgaande voetpad.

Kiss&Ride PC Hooftlaan.

Dit zijn zo maar een aantal voorbeelden waaruit blijkt dat een veilige en toegankelijke weginrichting niet op orde is en kan leiden tot gevaarlijke situaties. Als de verkeersdruk in de wijk in de toekomst door allerlei wijkontwikkelingen zal toenemen, zullen ook veiligheidsproblemen toenemen. Hopelijk is de gemeente in staat om deze ontwikkelingen te benutten om deze veiligheidsknelpunten aan te pakken.

Tenslotte nog een quizvraag: wat moet je als weggebruiker op de Vondellaan doen als de waarschuwingslichten bij de uitrit van de ambulancepost gaan knipperen? Het goede antwoord staat op bladzijde 18.

Alex van Loon, foto's Ger Koper

Oplossing Quiz:

De knipperende lampen dienen als waarschuwing. Je hoeft niet te stoppen als er (nog) niets aankomt.

Wanneer een ambulance blauwe zwaailichten én sirenes voert, dan moet je dit voertuig voorrang verlenen. Nadert het voertuig met blauwe zwaailichten zonder sirene? Dan is voorrang geven niet verplicht, maar de zwaailichten staan niet voor niets aan...

Veel auto-inbraken Hoge Mors?

Laatst plaatste de webkrant indebuurt.nl *Auto-inbraak alert! In deze Leidse buurt kun je je auto beter niet parkeren.*

De Hoge Mors werd aangeduid als slechtste buurt om je auto te parkeren. Nu kennen we die wijk wel en het was ons eigenlijk nooit zo opgevallen dat er zoveel inbraak was.

In het artikel staat een plaatje van Leiden waar inderdaad de Hoge Mors donkerpaars kleurt: wel 94 inbraken in de periode van 2015 tot 2020. De Lage Mors en Transvaal tonen veel minder met 59 en 64 inbraken.

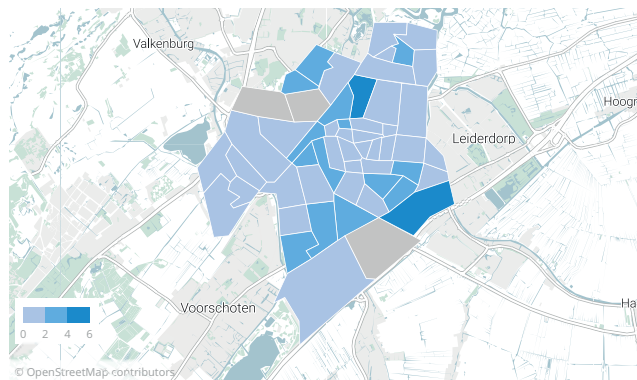
Als je wat beter naar het plaatje kijkt zie je dat het oppervlak van de Hoge Mors veel groter is dan van alle andere in de omgeving. Op die manier kijken met elkaar vergelijken kan toch helemaal niet?

Om eens te zien hoe zo'n kaartje er uit ziet als je gaat kijken per inwoner hebben we de gegevens uit de grafiek gehaald en voorzien van inwoneraantallen uit Buurtmonitor 2016. Het beste zou zijn om het aantal inbraken af te zetten tegen het aantal parkeerplekken. Maar die informatie is niet direct beschikbaar.

Het resultaat is weergegeven in het plaatje hierna. Voor de Hoge Mors komen we op 21 auto-inbraken per 1000 bewoners, en voor de Lage Mors en de Transvaal zijn die aantallen respectievelijk 13 en 35. De "toppers" zijn nu Groenoord (54) en Roomburg (41). Dat zijn nieuwe wijken met over het algemeen parkeerplaatsen verder van de voordeur.

Auto-inbraken

Natuurlijk hebben we de redactie van indebuurt.nl gevraagd om een reactie. Het antwoord was enigszins ontwijkend "Ons artikel over de auto-inbraken is niet gebaseerd op een onderzoek van indebuurt.nl zelf, maar op onderzoek van Independer. .... Wel kunnen we meegeven dat dit artikel nooit is bedoeld om een bepaalde Leidse wijk of buurt zwart te maken. Meer als een informatieve schets over het aantal auto-inbraken in Leiden."

Het klopt dat de Hoge Mors niet zwart maar donkerpaars werd gemaakt. Maar de tendens van het artikel loog er niet om! Eens te meer blijkt dat je niet zomaar kunt vertrouwen op media. Zelf nadenken is echt nodig!

Ger Koper

Eropuit! Met wie maak jij een boswandeling?

Body & Beauty

medisch pedicure & schoonheidssalon

Jacob Catslaan 46, Leiden
Tel: 071-5761755
www.body-and-beauty.nl

Zomerfeest Diabijnhof

Na lange tijd van corona-beperkingen was het hoog tijd om de onderlinge contacten in ons hofje weer eens aan te halen en om nieuwe bewoners te leren kennen.

De avond voor het feestje op 14 augustus hadden we het binnenplein vrolijk versierd met kleurrijke vlaggetjes en ballonnen. De kinderen uit de buurt hielpen gezellig mee en hadden er veel zin in. Ze hadden gehoord dat er een springkussen met glijbaan zou komen. Dat was dan ook de grote attractie op het feest. Zoveel vrolijke gezichten en dolle pret hadden we lange tijd niet meer gezien. De kinderen hadden de tijd van hun leven want er waren allerlei activiteiten die ze leuk vinden: stoep-krijten, tekenen, kleuren en spelletjes.

De sfeer op het feestje was ontspannen en plezierig. En er waren veel bewoners van alle leeftijden door elkaar. Een mooie gelegenheid om nieuwe contacten te leggen of vertrouwde contacten na de corona-tijd weer op te frissen. In een toespraakje wist een bewoner van de nieuwe bewonerscommissie dit mooi te verwoorden.

Sommige bewoners hadden zelfgemaakte hapjes meegebracht en aan het einde van de middag was er frites en een ijsje voor wie er zin in had. Je moest het ijsje wel snel opeten, want de zon was die middag wel heel aangenaam maar even niet voor het ijsje. Ook was er een weggeeftafel waar bewoners anderen blij konden maken met spullen die ze zelf niet

meer wilden gebruiken maar die op zich nog wel goed waren. Heel wat huisraad wisselde die middag dan ook van eigenaar. Een klein voorschotje op het duurzame Leiden van de toekomst? En er kwam steeds meer sfeer met een mooie selectie popmuziek uit een gehuurde geluidsinstallatie waar je niet hard bij hoefde te praten om gehoord te worden, want de sociale contacten stonden die dag op nummer 1 van de hitlijst. Om 7 uur werd alles weer opgeruimd maar voor de (oudere) jongeren begint het dan pas echt natuurlijk. Tot ver na 9 uur werden er in een kring steeds sterkere verhalen verteld en kon er - met of zonder bier - weer ouderwets veel gelachen worden. Het leek wel dubbel-feest na zo'n lange schrale tijd van sociale beperking. De tijd dat we dachten wel zonder de burens te kunnen lijkt nu wel voorbij. En ook dit jaar hebben we weer een bijdrage van Portaal gekregen voor de kosten van het feestje, een springkussen wordt nu eenmaal niet gratis bezorgd.

Rien Leijdekker, foto's Nellie van der Heyden

Wijkvereniging Lage Mors i.o.

Waarom een wijkvereniging?

Het aantal bewoners in de Lage Mors gaat komende 5 jaar verdubbelen in aantal. Hoog tijd om dus een wijkvereniging op te richten voor de oude, maar ook voor de nieuwe bewoners. Samen willen we werken om de sfeer in deze wijk te behouden en waar kan ook te verbeteren.

Waarom is dat nodig en wat gaan we doen?

Om de leefbaarheid in de wijk te bevorderen gaan we als wijkvereniging gezamenlijke activiteiten opzetten. Samen met de bewoners en vooral voor de bewoners. De wijkvereniging kijkt ook naar de plannen van de gemeente voor nieuwe woningen en bereikbaarheid. Onze wijk zal het effect gaan merken van de komst van nieuwe woningen op het Werninkterrein, Motorhuislocatie en Verbeekstraat. De huidige plannen leiden tot een verdubbeling van het aantal inwoners in de Lage Mors. Ons geliefde Kweeklustpark zal daarom drukker worden. Maar ook de wegen in en uit de wijk. Met de aanpassing van de kruising aan de Vondellaan-Plesmanlaan wordt onze wijk niet beter ontsloten. Wij vinden het dan ook belangrijk om als wijkvereniging ons te richten op het sociale, de saamhorigheid en het samen doen in de wijk. Zodat het (nog) leuker wonen wordt in de Lage Mors.

Meedoen?

De wijkvereniging is nog in oprichting, maar we hebben al wel plannen. En gelukkig hebben zich al mensen aangemeld die de kar willen gaan trekken. Wil je zelf ook je inzetten voor je wijk, schroom dan niet ons een berichtje te sturen: ww@wvlagemors.nl of kijk op onze website: www.wvlagemors.nl (nog in ontwikkeling).

SKIKO'S
DailyCafé
Fresh pizza's, pasta's & more...

Bestel online via de site
en blijf op de hoogte van
onze acties

Meld je aan
en spaar voor korting!

WWW.SKIKOS.NL

Lage morsweg 20 | 2332 XC | Leiden

☎ 071 364 5305   [f skikosdailycafe](https://www.facebook.com/skikosdailycafe)   [i skikosdailycafe](https://www.instagram.com/skikosdailycafe)

The advertisement features a collage of food images including a pizza, a salad, and a bowl of pasta. The text is overlaid on this background, with the SKIKO'S logo at the top and contact information at the bottom.

Van de wijkagent

Sinds 15 mei 2021 is er een verbod op het gebruik van lachgas. Dit is vastgelegd in de APV (Algemene plaatselijke verordening) van gemeente Leiden. Om als wijkagent een goed beeld te krijgen van de overlastlocaties en van de overlastgevers, doe ik een beroep op de meldingsbereidheid van de bewoners van de Mors. Wij kunnen nu doorpakken en direct een bekeuring schrijven. Dit lik op stuk beleid zal ongetwijfeld gevoeld worden in de portemonnee van de overlast gevende jeugd en zal (hopelijk) er toe leiden dat zij de locaties mijden als deze regelmatig gecontroleerd worden.

Meldingen kunnen het best gedaan worden via 0900-8844. Ik lees dit later in onze systemen. Ook komt het inlooppreekuur voor wijkbewoners terug.

Ik ga dit samen doen met **Gert-Jan Fictorie, de wijk-boa**.

Bijgaand een foto van wat het kantoor gaat worden.

Ingang is op de Agaatlaan tussen hal B en C in, mogelijk ook via het Maansteenpad.

Stan van Egmond

Winnares van de Zomerpuzzel

Eén van de leuke dingen aan het maken van deze puzzel is dat je ook de prijs mag uitreiken aan de winnaar. En deze keer een speciale prijs, een Bijenhotel, ons cadeau gedaan door Wim Pompe. Deze is speciaal voor ons gemaakt van tropisch afvalhout dat is afgelakt met lijnolie.

Wim Pompe bijenhotelmaker

Er waren dit keer 25 goede oplossingen en na de loting viel de prijs op Barry Cats. Ze was blij verrast en wist er direct een goede plaats voor: boven grote bakken met bloeiende bloemen. Ze woont bovendien vlakbij de Dierenweide en in de nabijheid van verschillende bijenkorven. Dat zal goed zijn voor de kruisbestuiving en de biodiversiteit.

Barry en haar man wonen in de Bockhorst vanaf 1986. Daarvoor hebben ze een aantal jaar aan de Vierlinghlaan gewoond. Echte Morsbewoners zou je kunnen zeggen. Barry maakt in principe elke puzzel van de Morsetekens maar komt er niet altijd uit. Ze vindt het een geweldig informatief wijkmagazine. Dat vindt de redactie natuurlijk fijn om te horen.

Wij wensen Barry veel plezier met het bijenhotel.

Lia van der Laan, Foto Ger Koper

De Wespspin

"Dat durf ik niet!" was de resolute reactie van alle deelnemers toen een wespspin vanuit het net in een loeppotje moest worden overgebracht. En het was nog niet eens een volgroeid exemplaar, maar ook een bijna volwassen vrouwtje is al best indrukwekkend (zie foto van de gevangen spin). Begrijpelijk dus, al durfden enkelen zelfs het gesloten loeppotje niet over te nemen.

Met de andere te vangen spinnen hadden ze minder moeite: forse kruisspinnen, mooie strekspinnen, wolfspinnen. Evenmin met honingbijen, wespachtige zweefvliegen of sprinkhanen. En uiteraard al helemaal niet met de verschillende lieveheersbeestjes.

Het was op 11 augustus bij de SOL-activiteit "Met IVN op safari", met IVN-gidsen André en ik, en Ashtar vanuit SOL. De kinderen konden met loeppotjes kleine beestjes vangen, rechtstreeks, of via sleepnetten die ze door de ruigte haalden. De uitgebloeiende bloemenstrook langs de Cruquiuslaan was daarvoor heel geschikt.

Terug naar de wespspin. Met een lijflengte tot 20 millimeter (zie foto) hoort deze tot de top zes van grote Nederlandse spinnen.

Terwijl andere van deze soorten ons in zeldzame gevallen met enig effect kunnen bijten, hoef je daar bij de wespspin niet bang voor te zijn.

Dat demonstreer ik stevast door de spin bij het loslaten over mijn hand te laten lopen, hopen bij de deelnemers spinnen-angst wat te verminderen.

De wespspin is een "gevalletje opwarming", een zuidelijke soort die voorheen alleen tot Zuid-Limburg voorkwam. Maar inmiddels is deze in heel het land te bewonderen, al blijft de soort minder algemeen. Deze spin heeft zonnige, hogere vegetatie nodig: ruigten, lange grassen of stroken opgaande bloemen, zoals langs de Cruquiuslaan – Bockhorst.

De wespspin maakt een wielweb, net als de verwante kruispin. Vreemd is wel de dicht gesponnen zigzagband die van boven naar beneden loopt, waardoor het web juist zichtbaarder is. Dat is toch niet de bedoeling?

Het laatste wetenschappelijke woord is hier niet over gezegd, maar het zou juist wél de bedoeling kunnen zijn, althans voor grotere dieren, zodat die het laaghangende web niet onbedoeld stuk trekken. De kleine diertjes kunnen nog steeds in de vele onzichtbare kleefdraden verstrikt raken.

Met hun jaarcyclus zijn wespsspinnen in juli-augustus volwassen; dan is de paartijd. De veel kleinere mannetjes worden gewoonlijk na de daad opgegeten door de mannenverslindster.

Een maandje later legt zij honderden eitjes, die in een of meer stevige eicocons worden ingesponnen en opgehangen in de vegetatie (zie foto). Deze bruine cocon heeft de vorm van een urntje. De uitgekomen spinnetjes blijven de hele winter verborgen in de urn. In het vroege voorjaar verspreiden ze zich, lopend, of door de lucht aan een set spinseldraden ("ballonvaart").

De naam "wespspin" duidt op de wespachtige tekening, die alleen bij volwassen vrouwtjes goed te zien is. Ook andere namen worden gebruikt, waaronder "wespenspin". Veel makkelijker uit te spreken, maar ik associeer wespenspin met een spin die speciaal wespen eet. En dat klopt niet. Want hoewel een flinke wesp op zijn tijd niet te versmaden is, is een dikke zweefvlieg, een libel of kever net zo lekker. Maar een gespierde sprinkhaan is pas echt een feestmaal.

Gerard van der Klugt

Dierenweide Kweeklust

In het vorige nummer werd het al gemeld maar we doen het nog maar een keer: de Dierenweide zoekt vrijwilligers. In dit artikel spreken we met Vera van Wanrooij van de Dierenweide.

Sinds april dit jaar is de dierenweide weer open. Er verblijven momenteel ezels, konijnen, cavia's, duiven, schapen en geiten. Dankzij Paul Querain, één van de vrijwilligers die timmerman is, zijn er nieuwe hokken. Kleinvee is zijn specialiteit. Zo staan er twee duiventillen. Als we er langskomen is er net een babyduifje uit het ei gekropen. De eischaal ligt er nog naast. Er is ook een prachtig hok voor de cavia's en voor de konijnen. Verder een speeltje voor de geiten en schapen.

Als je mee gaat doen, kom je in een app-groep zodat je alles kan vragen waar je tegenaan loopt en dingen door kan geven. Tijdens de rondleiding is goed te merken dat de dieren Vera goed kennen. Ze komen direct naar haar toe en de ezels willen haar maar kopjes geven. Ook de schapen en geiten vragen om aandacht.

We komen te praten over de vrijwilligers. Er zijn er nu zeven. Een aantal is gestopt omdat, nu de corona onder "controle" is, aan het thuiswerken een eind is gekomen.

Wat zijn de taken voor de vrijwilligers? Eén dag in de week kom je vóór de middag om de hokken en de weide van poep te ontdoen. De kruiwagens staan daar voor klaar en die kan je vol terug zetten. Een gemeentedienst haalt de poep dagelijks op om tot mest te verwerken. Daarna ga je de dieren eten geven. Hooi voor de ezels en voer voor de cavia's en konijnen, etc.

Er zijn veel mensen nodig, ook voor andere taken. Graag wil de groep op zaterdag een paar uur open zijn, zodat de kinderen de dieren kunnen aanraken of ezels borstelen. Dat is een mooie vrijwilligersbaan voor wie al wat ouder is en de verzorging van de dieren te zwaar is.

Graag hebben ze het team wat groter zodat er bij uitval reserves beschikbaar zijn. Ook is het fijner om met zijn tweeën te kunnen werken. In overleg met Vera kan je het werk zo regelen dat het naar je zin is en dat je het aan kan.

Eén ding wil Vera nog kwijt. Ondanks de borden, **GÉÉN ETEN GEVEN AAN DE DIEREN**, gooien mensen toch steeds brood, spek en zo over de hekken. Ze worden daar ziek van of nog erger, ze gaan dood. DOE dit dus NIET!! De dieren worden meer dan goed verzorgd.

Lia van der Laan

PROFILE
DE FIETSSPECIALIST

Van Polanen

...daar mag je **méér** van verwachten!

**5 JAAR
GARANTIE
BIJ EEN E-BIKE***
*VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

**+
GRATIS
GROTERE
ACCU***

Morsweg 174 | 2332 ES Leiden | 071 531 34 98 | www.profilepolanen.nl

Oktober 2021

HERFST	****	WIJZER
VERF	***	MOES
WEG	*****	PLAAT
KOEK	****	OPENER
VIS	*****	SLAG
VOOR	****	MAT
VIS	*****	LOOS
KLEI	*****	PACHT
PARTNER	*****	DAGEN
SCHOOL	***	LOOS
POOL	****	REN
MOTOR	***	KAMPIOEN
TRAP	*****	BEL
RING	*****	TOP
VUUR	***	MEEUW

Oplossing Juni 2021

HITTE	GOLF	SLAG
GROENTEN	TEELT	AARDE
MELK	BOEREN	KOOL
REST	AFVAL	BAK
SNEEUW	BUIEN	RADAR
SLAG	TAND	ARTS
SCHOOL	BANK	SCHROEF
FIETS	ROUTE	PLANNER
HAVEN	HOOFD	STUK
VEEN	WEIDE	GROND
PALM	OLJE	PLATFORM
OLIE	DOM	OOR

Uitkomst: leefbaarheid

Vul op de plaats van de puntjes een woord in, zodat het met het eerste woord een nieuw woord vormt en met het laatste weer een ander woord vormt. Zet alle letters in de vraagtekens naast elkaar en u heeft de oplossing.
 Stuur uw oplossing vóór **7 november** 2021 naar: info@morsetekens.nl. Onder de goede inzenders wordt een cadeaubon ter waarde van 15 euro verloot.

MÖRSETEKENS

Wijkmagazine voor de Mors Leiden